

26 Aralık 2014

SİRKÜLER NO: 2014 / 50**KONU: Damga Vergisi Defteri hk.**

Bilindiği gibi, Vergi Usul ve Türk Ticaret Kanunları uyarınca tutulacak fiziksel veya elektronik defterler konusunda [2013/46](#) ve [2014/45](#) sayılı sirkülerimizle bilgilendirme yapılmıştı.

Öte yandan, Vergi Usul ve Türk Ticaret Kanunlarında yer almayan, ancak Damga Vergi Kanunu tebliğleriyle kullanma zorunluluğu getirilen DAMGA VERGİSİ DEFTERİ ile ilgili tereddütlerin ortaya çıktığı gözlemlenmiş ve aşağıdaki açıklamaların yapılması yararlı görülmüştür.

a) Damga vergisi defterinin yasal dayanağı

Damga vergisi defteri ilk olarak 20 seri nolu Damga Vergisi Tebliği ile, damga vergisini makbuz karşılığı ve istihkaktan kesinti şekliyle ödeyen mükellefler için zorunlu kılınmış, bu zorunluluk 01.05.1983 tarihinde başlamıştır.

b) Damga vergisi defteri tutmak zorunda olanlar ¹

1. Katma bütçeli idareler
2. İl özel idareleri-belediyeler
3. Döner sermayeli kuruluşlar
4. Bankalar
5. Kamu iktisadi teşebbüsleri
6. Devlet ve kamu iktisadi teşebbüsleri iştirakleri
7. Özerk kuruluşlar (*TRT, Anadolu Ajansı, ODTÜ, Atatürk Üniversitesi, KTÜ*)
8. Diğer kamu kurumları (*Basın İlan Kurumu, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi, Milli Prodüktivite Merkezi, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri, TSE*)
9. Anonim şirketler

c) Damga vergisi defteri tutması ihtiyari olanlar ²

10. 5422 sayılı kurumlar vergisi kanununa tabi diğer mükellefler
11. Kollektif ve adi komandit şirketler
12. 213 sayılı vergi usul kanunu hükümleri çerçevesinde bilanço esasına göre defter tutanlar
13. 213 sayılı vergi usul kanunu hükümleri çerçevesinde işletme hesabı esasına göre defter tutanlar

Bunların, damga vergisine ilişkin kayıtlarını Vergi Usul Kanununa göre tutmak zorunda oldukları defterlerinde ayrıntılı olarak göstermeleri şarttır.

¹ 16 ve 20 seri nolu Damga vergisi Genel Tebliği

² 32 ve 43 seri nolu Damga vergisi Genel Tebliği

d) Damga vergisi defterinin tasdik zamanı

Konuyla ilgili 20 seri nolu Damga Vergisi Genel Tebliğinde; “*Bu defterlerin tutulmasında, Vergi Usul Kanununun kayıt nizamı ve tasdik zamanına ilişkin 215-219 uncu ve 221 inci maddelerindeki hükümlere uyulacaktır.*” hükmü yer almaktadır.

Vergi Usul Kanununun 215-219 arası maddeleri “**Kayıt nizamı**”, 221’inci maddesi ise “**Tasdik Zamanı**”na ilişkindir. 221’inci maddeye göre defterlerin tasdik ettirilecekleri zamanlar şu şekildedir;

1. Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce.

Öte yandan, defter sayfalarının boş olması nedeniyle ertesi yıl için devam tasdiki yaptırılmasına imkan veren, “**Tasdik Yenileme**” başlıklı 222’nci maddede;

“Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenler Ocak ayı, hesap dönemleri Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içinde tasdiki yenilemeye mecburdurlar.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda bahsedilen 20 seri nolu Damga Vergisi genel tebliğinde 222’nci maddeden bahsedilmemiş olması nedeniyle, damga vergisi defterleri için tasdik yenileme imkanı bulunmadığı gibi bir anlam çıkmaktadır.

Tebliğde kastedilen bu olmamış olsa bile, yer alan ifade budur. Dolayısıyla damga vergisi defterine devam tasdiki yaptırılması halinde, Vergi Usul Kanununun 352-II/6. bendi uyarınca ikinci derece usulsüzlük cezası ile karşılaşma olasılığı da vardır.

Açıklanan nedenlerle;

- Damga Vergisi defterinin, kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda (Aralık) yeni bir defter olarak tasdik ettirilmesi veya
- Defterlerini ertesi yılda da kullanmak isteyenlerin, yukarıda bahsedilen usulsüzlük cezası olasılığını da dikkate alarak, Ocak ayı içerisinde tasdik yenileme (devam tasdiki) yaptırımları

Gerektiğini düşünmekteyiz.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.